

ЗВІТ ПРО РОБОТУ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ Д 35.103.01

у Львівській національній академії мистецтв

(2013-2016 рр.)

1. Рішенням Атестаційної колегії МОН України (наказ МОН України від 21.11. 2013 р. № 1609) спеціалізованій вченій раді надано право на період до 21.11.2016 р. року проводити захисти дисертацій за спеціальностями:

17.00.05 – образотворче мистецтво;

17.00.06 – декоративне і прикладне мистецтво.

1. За звітний період спеціалізована вчена рада провела 33 засідання, на яких проведено захисти 2 докторських та 22 кандидатських дисертацій (10 – за спеціальністю 17.00.06 – декоративне і прикладне мистецтво, 11 за спеціальністю 17.00.05 - образотворче мистецтво, одну – за спеціальністю 17.00.07 – дизайн, проведено переатестацію 1 докторської, розглянуто 2 апеляцій, проведено колективне рецензування 2 дисертацій.

2. Кількість відхилених докторських та кандидатських дисертацій – немає.

3. За звітний період було проведено всього 33 засідання спеціалізованої вченої ради.

4. Прізвища членів спеціалізованої вченої ради, які відвідали менше половини засідань – немає.

Упродовж 2014 року у Спеціалізованій вченій раді Д 35.103.01 Львівської національної академії мистецтва проведено дев'ять захистів кандидатських дисертацій та переатестацію однієї докторської дисертації.

24 і 25 квітня 2014 року у Львівській національній академії мистецтв відбулися захисти дисертацій:

Береговської Христини Олександрівни «Творчість С.Гординського другої половини ХХ ст. (художньо-стилістичні, жанрові та концептуальні особливості)», спеціальність 17.00.05 – образотворче мистецтво на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. У дисертації проаналізовано мистецьку та мистецтвознавчу спадщину С. Гординського другої половини ХХ ст. – так званого «американського» періоду. Досліджено художньо-стилістичні, жанрові та концептуальні особливості його малярства станкового та монументального. Увага надається малознаним живописним творам з приватних колекцій, які висвітлюються та аналізуються вперше. Також систематизовано його монументальні твори сакральних споруд (49 храмів) США, Канади, Італії, Німеччини, Австрії та Австралії.

Науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, професор Голод І.В.

Бавбекової Ірини Олександрівни “Вишивка татар Криму XVIII – початку XX століття (історія, типологія, художньо-стилістичні особливості)”, спеціальність 17.00.06 – декоративне і прикладне мистецтво на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Вперше у вітчизняній мистецтвознавчій практиці комплексно досліджується художня вишивка як невід’ємна складова традиційного мистецтва татар Криму, зокрема, проводиться типологія та класифікація вишивки згідно її функціональних та декоративних характеристик, проводиться порівняльний аналіз орнаментальних мотивів, їх композиційних схем у вишивці певних регіонів Криму, вперше окреслюються особливості кримськотатарської вишивки в порівнянні з аналогами вишивки сусідніх етносів.

Науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, доцент Цимбала Л.І.

Гринди Бондани Ігорівни «Книжкова мініатюра Франції XIII – XV ст.: художні образи і системи символів, спеціальність 17.00.05 – образотворче мистецтво, на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. У дисертації досліджено книжкову мініатюру Франції XIII – XV ст. як мистецьке явище зі сформованою образною системою та характерними для нього художніми особливостями у широкому історико-культурному, символічному та ментальному контекстах. До джерельної бази дослідження залучено велике коло іконографічних та історіографічних матеріалів.

Науковий керівник – доктор історичних наук, професор Рибак О.З.

Назарчук Марії Вікторівни «Художнє ткацтво Волинського Полісся XIX – першої третини XX століття (Витоки. Типологія. Художні особливості)», спеціальність 17.00.06 – декоративне і прикладне мистецтво на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. У дисертації здійснено дослідження історично-культурних і художніх особливостей народного ткацтва Волинського Полісся. З’ясовано генезис і основні історичні етапи розвитку художнього ткацтва. Визначено естетичні показники матеріалів, технологічні прийоми й засоби художньої виразності.

Науковий керівник – доктор мистецтвознавства, професор Стельмашук Г.Г.

1 липня 2014 року у спеціалізованій вченій раді відбулася переатестація докторської дисертації **Бірюльова Юрія Олександровича** «Львівська скульптура середини ХУІІІ – середини ХХ ст.: від раннього класицизму до авангардизму. Сильова еволюція і проблеми формоутворення», спеціальності 17.00.05 – образотворче мистецтво на здобуття наукового ступеня доктора мистецтвознавства. Дисертація є комплексним теоретичним дослідженням

стильової еволюції та формоутворюючих факторів львівської скульптури від початкових паростків класицизму ХУІІІ ст. до модерністичних творів першої половини ХХ ст. Метою дисертації стало висвітлення розвитку львівської скульптури впродовж двох століть в її художніх, стилістичних і формоутворюючих особливостях.

22 – 24 грудня 2014 року у Спеціалізованій вченій раді відбулися захисти кандидатських дисертацій:

Бакович Олени Петрівни «Іконостаси та вівтарі церков Західного Поділля

другої половини ХУІІІ ст. (національні традиції та західноєвропейські впливи)», спеціальність 17.00.05 – образотворче мистецтво на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. У дисертації аналізується тема іконостасів і вівтарів церков Західного Поділля другої половини ХУІІІ ст. у контексті національних традицій і західноєвропейських новацій. Уперше розглядаються іконостаси та вівтарі церков як комплексне мистецьке явище. Простежено їхні конструктивні зміни та художнє вирішення, спричинені латинізаційними та стильовими впливами.

Науковий керівник – кандидат мистецтвознавства Косів Р.Р.

Студницького Ростислава Олеговича «Синтез мистецтв у сакральній архітектурі Східної Галичини кінця ХІХ – першої третини ХХ ст.», спеціальність 17.00.06 – декоративне і прикладне мистецтво на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Дисертація має на меті на широкому історико-культурному матеріалі, у взаємодії з найсуттєвішими художніми проблемами доби дослідити закономірності й принципи формування синтетичного середовища сакральних споруд Східної Галичини кінця ХІХ — першої третини ХХ ст. До джерельної бази залучене велике коло іконографічних та історіографічних матеріалів.

Науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, професор Тканко З.О.

Пелех Мар'яни Іванівни «Іконостас Успенської церкви у Львові як чинник еволюції художньо-образної системи сакрального мистецтва Галичини ХУІІІ ст.» спеціальність 17.00.05 – образотворче мистецтво, на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства; Дисертація має на меті дослідити розвиток провідних тенденцій і явищ сакрального мистецтва Галичини в ХУІІІ ст., в контексті образної системи іконостаса Успенської церкви у Львові (1620–1638 рр.). Зібрано й систематизовано значну кількість як уже відомих, так і недосліджених пам'яток цього періоду. Іконостас львівської іконописної школи аналізується в аспекті еволюції іконографічних, символічних та конструктивно-типологічних особливостей. Опрацьована у львівському середовищі основа нового стилю розвинулася і в інших мистецьких центрах Галичини.

Науковий керівник – доктор мистецтвознавства, професор Шмагало Р.Т.

Хижинського Володимира Вікторовича «Професійна кераміка в мистецтві другої половини ХХ ст.: педагогічний та творчий досвід шкіл Львова та Вроцлава», спеціальність 17.00.06 – декоративне і прикладне мистецтво на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. У дисертації досліджується професійна українська і польська кераміка другої половини ХХ ст. На основі архівних, музейних і фактологічних матеріалів зроблено історичний огляд становлення і розвитку професійних шкіл художньої кераміки у Львові та Вроцлаві, виявлено постаті провідних художників і педагогів, які зробили вагомий внесок у формування цих шкіл. До наукового обігу введено нові відомості про художників-керамістів та їхні особливості.

Науковий керівник - доктор мистецтвознавства, професор Голубець О.М.

Луценка Ігоря Вікторовича «Живопис Закарпаття кінця ХІХ – першої половини ХХ століття: жанри та художньо-стилістичні особливості» 17.00.05 – образотворче мистецтво на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Дисертація присвячена виявленню жанрових і художньо-стилістичних особливостей живопису Закарпаття вказаного періоду. Розглянуто умови становлення, взаємовпливи та зв'язки із загальноєвропейським мистецьким середовищем. Простежено історичні умови розвитку та формування жанрових доміант. **Науковий керівник** – доктор мистецтвознавства, професор Шмагало Р.Т

Упродовж 2015 року у Спеціалізованій вченій раді Д 35.103.01 у Львівській національній академії мистецтв відбулося 11 захистів:

- 10 захистів на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства
- 1 захист на здобуття наукового ступеня доктора мистецтвознавства.

27 травня 2015 року відбулися захисти дисертацій

Білана Івана Сергійовича «Творчість Юрія Магалевського в контексті українського мистецького процесу першої третини ХХ ст.», спеціальність 17.00.05 – образотворче мистецтво на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. У роботі на базі комплексного дослідження творчої спадщини Ю. Магалевського здійснено наукову реконструкцію цілісного образу художника, визначено його роль і місце в історії українського мистецтва ХХ ст. Розглянуто чинники, що вплинули на становлення творчої особистості митця, виявлено маловідомі факти

Науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, доцент Яців Р.М.

Тобілевич Галини Миколаївни «Декоративна пластика в сучасному архітектурно-просторовому середовищі (вітчизняний та зарубіжний досвід другої половини ХХ – початку ХХІ століття)», спеціальність 17.00.06 –

декоративне і прикладне мистецтво на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства.

Науковий керівник – доктор мистецтвознавства, професор Голубець О.М.

28 травня 2015 року проведені захисти дисертацій

Колпакової Наталії Ярославівни «Святий Георгій в галицькому іконописі XIV – XVI ст.: іконографія та еволюція образу». спеціальність 17.00.05 – образотворче мистецтво, на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. У дисертації досліджено комплекс галицьких ікон св. Георгія XIV–XVI ст., простежено еволюцію образу, іконографічні та художньо-стильові особливості. Висвітлено стилістичні ознаки палеологівського відродження, пізньоготичні та ренесансні ремінісценції. Визначено типологію галицьких ікон св. Георгія XIV–XVI ст. та проаналізовано іконографічні особливості одноосібних зображень.

Науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, доцент Яців Р.М.

Прокопчук Інни Юхимівни «Мистецтво українського авангарду 1910-х – початку 1930-х років: образотворчі ідеї кубофутуризму та їхній вплив на процес мистецького формотворення», спеціальність 17.00.05 – образотворче мистецтво на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Дисертація має на меті комплексно, всебічно проаналізувати виникнення і розвиток в Україні образотворчих ідей кубофутуризму та їхніх впливів на мистецький процес формотворення 1910-х – початку 1930-х років. У роботі висвітлюються важливі аспекти формування кубофутуристичної естетики – пошуки світоглядних обґрунтувань новітньої художньої практики, напрацювання творчої методології в художньому процесі.

Науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, доцент Кравченко Я.О.

29 травня 2015 року проведений захист дисертації

Хао Сяо Хуа «Портрет в живописі Китаю: становлення, етапи розвитку, проблеми жанру в мистецтві ХХ століття», спеціальність 17.00.05 – образотворче мистецтво на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Дисертація є комплексним дослідженням розвитку портретного жанру в китайському живописі, у якому розкрито його національну специфіку та виявлено вплив західноєвропейського мистецтва на характер традицій. Вперше в китайському мистецтвознавстві простежено еволюцію портретного живопису в його історичному розвитку з урахуванням факторів, що впливали на його образний зміст та художню мову.

Науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, доцент Лупій С.П.

27 липня 2015 року відбувся захист докторської дисертації

Кротової Тетяни Федорівни «Класичний костюм в європейській моді ХІХ – початку ХХІ століття: еволюція форм і художньо-стильові особливості», спеціальність 17.00.06 – декоративне і прикладне мистецтво на здобуття наукового ступеня доктора мистецтвознавства.

Дисертація є комплексним дослідженням стильової еволюції форм класичного костюма, які, трансформуючись у часі, успішно існують сьогодні у вигляді так званої традиційної класики, зберігаючи сталість основних ознак, а також у варіантах синтезу форми або окремих її елементів з іншими стилями і підстилями моди.

28 грудня 2015 року проведені захисти робіт:

Воляннюк Н.М. «Народна вишивка Тернопільщини ХХ століття (історіографія, типологія, художні особливості)», спеціальність 17.00.06 – декоративне і прикладне мистецтво на здобуття наукового ступеня доктора мистецтвознавства. У дисертації здійснено комплексне дослідження етнорегіональної специфіки народної вишивки Тернопільщини ХХ ст. як самобутнього явища національної культури. З'ясовано основні етапи розвитку, розкрито типологію вишивки за функціональним призначенням. Проаналізовано художньо-стилістичні особливості народної вишивки ХХ ст.

Науковий керівник – доктор мистецтвознавства, професор Шмагало Ростислав Тарасович.

Лесіва А.П. «Юда Іскаріот в українському мистецтві ХУ – ХУІІІ ст. Іконографія та символіка образу», на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.05 – образотворче мистецтво. Дисертація має на меті виявити особливості іконографії Юди Іскаріота в українському малярстві ХV – ХVІІІ ст. та символіку його образу. В дослідженні зібрано та проаналізовано збережені пам'ятки іконопису та гравюрні взірці з музейних та приватних збірок, з іконостасів та розписів храмів України, Польщі.

Науковий керівник – Жишкович Володимир Іванович, кандидат мистецтвознавства.

29 грудня 2015 року:

Білого В.Д. «Художнє дерево Косівщини другої половини ХХ століття (традиції та новації у творчості митців)» здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства на за спеціальністю 17.00.06 – декоративне і прикладне мистецтво. У дисертації проаналізовані основні тенденції, явища та особливості розвитку художнього дерева Косівщини другої половини ХХ ст. На основі художніх, архівних, фактологічних матеріалів виявлено в цьому процесі роль регіональної та локальної етнокультурних традицій, місцевих різьбярських осередків, шкіл і династій, а також особливості формування художньо-стильових інновацій у творчості косівських майстрів художнього дерева.

Науковий керівник – Голод Ігор Васильович, кандидат мистецтвознавства, професор.

Небесника І.І. «Графічне мистецтво Закарпаття другої половини ХХ століття: етапи розвитку, стилістичні особливості» здобуття наукового

ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.05 – образотворче мистецтво . У дисертації розглянуто основні етапи становлення графічного мистецтва в Закарпатті. Автор детально зупиняється на творчості художників, які здійснили найбільший вплив на розвиток цього виду мистецтва в краї та принесли зміни в стилістичний арсенал.

Науковий керівник – Косів Василь Михайлович, кандидат мистецтвознавства, доцент.

30 грудня 2015 року проведені захисти дисертацій:

Го Кая «Художнє скло Китаю другої половини ХХ – початку ХХІ століття: стильові особливості, традиції та інновації» на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.06 – декоративне і прикладне мистецтво. Дисертацією є дослідження ролі і взаємодії традицій та інновацій у процесі формування стильових особливостей китайського художнього скла другої половини ХХ – початку ХХІ ст. Висвітлюється зміст китайської культурної традиції, уточнюються основні етапи розвитку скла, його місце у світоглядній та естетичній системах Китаю; з'ясовується специфіка утворення професійних термінів.

Науковий керівник - Голод Ігор Васильович, кандидат мистецтвознавства, професор.

27 липня 2015 року відбулося засідання спеціалізованої вченої ради

Д 35.103.01 для разового захисту у Львівській національній академії мистецтв Міністерства освіти і науки України дисертації

Даниленко Лесі Вікторівни «Стильова еволюція графічного дизайну Великої Британії другої половини ХХ ст.» за спеціальністю 17.00.07 – дизайн.

У дисертації розглянуто генезу й еволюцію стилістичного розвитку британського графічного дизайну від 1950-х рр. до кінця ХХ ст.; окреслено соціокультурний контекст, що визначив особливості його розвитку; встановлено етапи стильової еволюції і схарактеризовано художні стилі. Зокрема, встановлено, що етапи стильової еволюції британського графічного дизайну 2-ї пол. ХХ ст. визначалися соціально-культурними й техніко-економічними умовами його функціонування й розумінням професійних завдань дизайнера у суспільстві; самотутність графічного дизайну Сполученого Королівства забезпечувалася критичним сприйняттям британцями популярних трендів й іронічним ставленням до себе й до власної творчості.

Науковий керівник - кандидат мистецтвознавства, професор кафедри графічного дизайну Харківської державної академії дизайну і мистецтв **Сбітнєва Надія Федорівна**.

Упродовж 2015 року у складі спеціалізованої вченої ради «Згідно змін до складу спеціалізованих вчених рад у додатку 6 до Наказу МОН України від 21.12.2015 р. №1328»: відбулися зміни, зокрема Виведено зі складу ради

доктора історичних наук, професора Мацкевого Леоніда Георгієвича (спеціальність 17.00.06 «Декоративне і прикладне мистецтво») та введено до складу ради доктора історичних наук, доцента Нікітенка Костянтина Вікторовича, завідувача кафедри Львівської національної академії мистецтв, спеціальність 17.00.06 «Декоративне і прикладне мистецтво».

Упродовж 2016 року у спеціалізованій вченій раді відбулися захисти:

17 жовтня 2016 року:

Левкович Наталії Ярославівни «Декоративно-ужиткове мистецтво євреїв Східної Галичини XVIII – першої третини XX ст.: типологія, символіка, художні особливості» на здобуття наукового ступеня доктора мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.06 – декоративне і прикладне мистецтво

Метою дисертаційної роботи стало теоретичне узагальнення та виявлення традиційних принципів формотворення, символіки та художніх особливостей, єврейського декоративно-ужиткового мистецтва Східної Галичини XVIII — першої третини XX ст. В дослідженні здійснено аналіз історіографії та сучасного стану наукового опрацювання теми, окреслено джерельну базу з урахуванням архівних матеріалів, пам'яток з музейних та приватних збірок, висвітлено основні історико-культурні обставини розвитку єврейського декоративно-ужиткового мистецтва Східної Галичини XVIII — першої третини XX ст., проведено типологію пам'яток синагогального мистецтва та предметів які використовувалися в сімейних церемоніях, проаналізовано символіку зображень в творах єврейського декоративно-ужиткового мистецтва, а також художні особливості творів єврейського декоративно-ужиткового мистецтва Східної Галичини XVIII — першої третини XX ст.

Король Наталії Ярославівни «Народні традиції в моделюванні дитячого одягу в Україні другої половини XX – початку XXI століття» на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.06 – декоративне і прикладне мистецтво.

Дисертація присвячена вирішенню проблематики інтерпретацій народних традицій в моделюванні дитячого одягу в Україні другої половини XX – початку XXI століття. Проаналізовано процеси розвитку та становлення професійного й аматорського моделювання одягу для дітей в Україні, досліджено творчість провідних художників-модельєрів дитячого одягу, колекції дитячого святкового та повсякденного одягу, позначені народною стилістикою, їх загальні та локальні художні особливості, зумовлені джерелами творчих інспірацій.

Науковий керівник – Шпирало-Запоточна Лілія Романівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри менеджменту мистецтва (Львівська національна академія мистецтв МОН України)

18 жовтня 2016 року проведено захисти дисертації

Бабунич Юлії Ігорівни «Український живопис доби модернізму: світоглядні і художньо-стильові особливості» на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.05 – образотворче мистецтво.

У дисертації проаналізовано основні тенденції й особливості розвитку українського живопису доби модернізму. Виявлено специфіку формування світоглядних засад модернізму з урахуванням певних регіональних відмінностей. Окреслено регіональні особливості розвитку ідей модернізму в українському живописі. Висвітлено процеси взаємодії національних традицій та європейського художнього контексту у малярстві кінця ХІХ – першої третини ХХ ст. Український живопис модернізму досліджувався в аспекті синтезу світоглядних і художньо-стильових особливостей на прикладі основних його течій і творчих особистостей.

Науковий керівник – Яців Роман Миронович, кандидат мистецтвознавства, проректор з наукової роботи (Львівська національна академія мистецтв МОН України)

Демянчука Андрія Львовича «Матір Божа Неустанної Помочі» у контексті Богородичного циклу в іконному малярстві Галичини кінця ХІХ – початку ХХІ ст.: іконографія, художні особливості» на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.05 – образотворче мистецтво. У дисертації розглянуто іконографію та символіку основних іконографічних типів Богородиці в українському іконному малярстві ХІ - ХХІ століття. Зроблено їхній порівняльний аналіз та доповнено відомими чудотворними іконами, які апробовані найвищою церковною владою. До них відносяться такі відомі у світі чудотворні ікони, як Богородиця. Досліджено понад 100 ікон цього історичного періоду та систематизовано стосовно іконографії, образної символіки та художньо-стилістичних особливостей.

Науковий керівник - Стельмащук Галина Григорівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри історії і теорії мистецтва (Львівська національна академія мистецтв МОН України)

23.11.216 р.

Голова спеціалізованої ради :

Стельмащук Г. Г

Вчений секретар:

Цимбала Л. І.

